

ZAPISNIK 3. ZASEDANJA PREDSEDSTVA MEDNARODNEGA SLAVISTIČNEGA KOMITEJA (Videm, 22.–23. september 2006)

Tretje zasedanje Predsedstva Mednarodnega slavističnega komiteja (v nadaljevanju MSK) je potekalo v Vidmu (Italija) med 22. in 23. septembrom 2006. Na njem so sodelovali Milan G'určinov, predsednik MSK (Makedonija), Dimitrija Risteski, tajnik MSK (Makedonija), Gerhard Neweklowsky (Avstrija), Henadž Cyxun (Belorusija), Aleksandr Lukašanec (Belorusija), Todor Bojadžijev (Bolgarija), Cathrine Mary MacRobert (Velika Britanija), Karl Gutschmidt (Nemčija), Stefano Garzonio (Italija), Nicholas Zekulin (Kanada), Jan Ivar Bjørnflaten (Norveška), Stanisław Gajda (Poljska), Lucjan Suchanek (Poljska), Michael S. Flier (Združene države Amerike), Alenka Šivic-Dular (Slovenija), Slobodan Marković (Srbija in Črna gora), Oleksij S. Onyščenko (Ukrajina), Anica Nazor (Hrvaška), Ivo Pospíšil (Češka), Václav Čermák (Češka) in Biljana Mirčevska, tehnična tajnica MSK (Makedonija). Zasedanja se je udeležil tudi Maksim Karanfilovski, dekan Filološke fakultete v Skopju in član Makedonskega slavističnega komiteja.

Od povabljenih se zasedanja niso mogli udeležiti: Liljana Minova-Gjurkova, podpredsednica MSK (Makedonija), Dorin Gămulescu (Romunija), Aleksandr M. Moldovan (Rusija), Ján Dorul'a (Slovaška), Ljubomir Popović (Srbija in Črna gora) in Ivan Dorovski (Češka).

Dnevni red:

1. Poročilo o dejavnosti Predsedstva MSK v obdobju junij 2005–september 2006 (Milan G'určinov).
2. Pregled prejetih prijav tematskih blokov (Liljana Minova-Gjurkova; namesto nje poročal Dimitrija Risteski).
3. Potrditev tematike za okrogle mize in plenarne referate.
4. Potrditev roka za oddajo prijav in povzetkov.
5. Potrditev nacionalnih kvot za 14. mednarodni slavistični kongres (Dimitrija Risteski).
6. Poročilo o delovanju komisij pri MSK 2003–2005 (Stanisław Gajda).
7. Razno.

Zasedanje Predsedstva MSK 22. septembra 2006 je potekalo v glavni stavbi Univerze v Vidmu. Prisotne je najprej pozdravil rektor Univerze v Vidmu Furio Honsel in izrazil veliko zadovoljstvo zaradi dejstva, da prav njihova univerza gosti tako to zasedanje kot tudi vzporedno z njim potekajoči Kongres italijanskih slavistov, ki ga je bil 20. septembra 2006 z nagovorom v italijanščini pozdravil tudi Milan G'určinov, kar so udeleženci kongresa sprejeli z odobravanjem.

Ad 1 Zasedanje je odprl Milan G'určinov; prisrčno je pozdravil udeležence in se zahvalil gostiteljema Giorgiu Zifferju in Stefanu Garzoniju za gostoljubje. Sledilo je predsednikovo poročilo o dejavnosti Predsedstva MSK v času po zasedanju v Beogradu (junija 2005), v katerem je prisotne seznanil s spremembami v vodstvih posameznih nacionalnih komitejev (Francije, Japonske), o srečanjih s slavisti iz Japonske in Turčije, o tem, da se zanimanje za udeležbo na kongresu med slavisti iz različnih

držav povečuje. Vodstvo MSK je nenehno v stiku z vsemi nacionalnimi komiteji, razen s komiteji Grčije, Moldavije, Indije in Izraela. V Republiki Makedoniji se pospešeno pripravljajo na 14. mednarodni slavistični kongres, med drugim je prišlo do srečanj z županom mesta Ohrid in z drugimi pristojnimi organi in sponzorji, ki bi mogli finančno podpreti organizacijo kongresa. Nadalje, izbran je bil dodatni tajnik, doc. dr. Simon Sazdov s Katedre za makedonski jezik in južnoslovanske jezike na Filološki fakulteti Blaža Koneskega v Skopju.

Ad 2 Razpravo o drugi točki dnevnega reda je začel Dimitrija Risteski, in sicer s povzetkom sklepov, ki se nanašajo na organizacijo tematskih blokov in ki so bili sprejeti na zasedanju v Beogradu: tematski bloki naj izhajajo iz problematike, ki je aktualna za vsaj dva slovanska jezika; aktivno pa naj v njih sodelujejo referenti iz vsaj treh držav; prednost pri prijavi tematskih blokov imajo komisije, afiliirane pri MSK, vendar pa to ne izključuje individualnih prijav. Pravočasno, tj. do roka, so prispele prijave 38 tematskih blokov. Pri izbiri tematskih blokov naj bi se po predlogu prof. Žekulina dajala prednost tistim zanimivim temam, ki ali niso vključene v redni kongresni program, ali pa se sploh še nikoli niso bile predmet razprave na slavističnih kongresih. V nadaljevanju sta bili oblikovani dve delovni skupini z nalogo, da pregledata prispele prijave tematskih blokov, izmed njih izberejo najprimernejše in o svoji odločitvi poročajo predsedstvu. V prvi skupini, ki je bila zadolžena za področje jezikoslovja, so sodelovali H. Cyxun, G. Neweklowsky, K. Gutschmidt, M. Flier, A. Nazor, A. Šivic - Dular, v drugi skupini, ki je bila zadolžena za področje literature, kulture in zgodovine slavistike, pa so sodelovali L. Suchanek, S. Garzonio, I. Pospíšil, N. Žekulin, D. Risteski.

Na podlagi vnaprej sprejetih meril, sta delovni skupini Predsedstvu MSK predlagali, da v kongresni program vključijo naslednji tematski bloki:

1. S področja jezikoslovja:

- 1.1. Трасянка и суржик: структурные и социальные аспекты описания и категоризации (Gerd Hentschel; Nemčija);
- 1.2. Digital Resources for the Study of Early Slavic Manuscripts (David Birnbaum; ZDA);
- 1.3. Nowoczesny system informacji bibliograficznej językoznawstwa slawistycznego – terażniejszość i przyszłość (Zofia Rudnik-Karwatowa; Poljska);
- 1.4. Малые славянские языки (микроязыки): статус, проблемы, нормы и функционирования (Александр Д. Дуличенко; Estonija);
- 1.5. Globalizacja jako nurt rozwoju współczesnej onimii słowiańskiej (Ewa Rzetelska-Feleszko; Poljska);
- 1.6. Tożsamość języka w perspektywie slawistycznej (Stanisław Gajda; Poljska);
- 1.7. Аспекты этимологических исследований (Aleksandar Loma; Srbija in Črna Gora);
- 1.8. Преводната литература в славянското средновековие (Светлина Николова; Bolgarija);
- 1.9. Славянская фразеология в синхронии и диахронии (Валерий М. Мокиенко; Rusija).

- 1.10. Balto-slavica в диахронии и синхронии (Rainer Eckert; Nemčija);
- 1.11. Językowo-kulturowy obraz świata Słowian w świetle etnolingwistyki (Jerzy Bartmiński; Poljska);

Rezervni tematski bloki:

- 1.12. Динамика и стабильность лексических и словообразовательных систем славянских языков (Е. А. Каприловская; Rusija);
- 1.13. Macedonian and Bulgarian Biblical Translations in the XIX Century (Jouko Lindstedt; Finska).

2. S področja literature, kulture in zgodovine slavistike:

- 2.1. Автодокументальные жанры в современном социокультурном контексте: трансформация и метаморфозы (Ирина Савкина; Finska);
- 2.2. Фольклористика в контексте наук о традиционной духовной культуре. Вопросы теории и методологии (А.С. Каргин; Rusija);
- 2.3. The Cultural Paradigms of the Holy Foolery / Парадигмы юродства (Svitlana Kobets; Kanada);
- 2.4. Фольклор в мультимедийной коммуникации и в повседневной культуре (Zuzana Profantová; Slovaška);
- 2.5. Славянская идея в 19-20 веках: интеллектуальные поиски и политическое конструирование (А.Н. Круглашов; Ukrajina);
- 2.6. Najstaršie slovanské osídlenie strednej Európy a Balkanu (Počiatky južných a západných Slovanov) (Peter Salkovský; Slovaška);
- 2.7. The sacred and sacrosanct in Contemporary Russian Culture (Mark Lipovetsky; ZDA);
- 2.8. Франк Вольман в контексте европейской славистики (Ivo Pospíšil; Češka);
- 2.9. Славянские литературы после 1989 в диалоге с Европой и миром (Новые явления, тенденции и перспективы) (Halina Janaszek-Ivaničková; Poljska);
- 2.10. Politicizing Childhood in Slavic Children`s Literature and Film in Socialist Realism and After (Marina Balina; ZDA).

Rezervni tematski bloki:

- 2.11. Старообрядчество (Л.Л. Касаткин; Rusija);
- 2.12. Polish and Russian Literature: Intersections in Culture, Gender and Identity (Elwira Grossman; Velika Britanija).

Poleg tega je bilo predsedniku MSK zaupano, da ponovno pregleda predložene tematske bloke in opravi končno izbiro za kongresni program. K gornjim so bile so bile v program sprejete še naslednje teme: Семантика глагольного вида (Ljudmil Spasov; Makedonija) in Литературная компаративистика в славянской среде в начале XXI века (Соня Стојменска-Елзесер; Makedonija), izključeni pa so bili tematski bloki pod številkami 1.8, in 2.12, vse rezervne teme pa so bile vključene v kongresni program.

Na koncu razprave je bilo ponovno poudarjeno, da je treba število aktivnih udeležencev v tematskih blokih zmanjšati na 4–5 oseb, in sicer na enega moderatorja, dva referenta in dva diskutanta. Moderator in oba referenta, ki morajo izhajati iz treh različnih držav, bodo razpravljali o vprašanih, ki so aktualna za vsaj dva slovanska jezika. O pogojih bodo vsi iniciatorji tematskih blokov obveščeni in od njih se pričakuje upoštevanje tega določila.

Ad 3 Razprava o okroglih mizah se je začela z opozorilom na sklep, ki je bil sprejet na zasedanju v Beogradu, da bodo na kongresu potekale tri okrogle mize (prva s področja jezika, druga s področja literature, tretja s področja kulture) in dve posebni prireditvi, in sicer prva posvečena 100. obletnici rojstva Koče Racina, druga pa 180. obletnici rojstva L.N. Tolstoja.

Prof. Сухун je opozoril na obliko organizacije okroglih miz: 1–2 strokovnjaka vodita pogovor, diskusije pa se lahko udeleži vsak izmed prisotnih. Iniciator okrogle mize vabi aktivne udeležence po svoji presoji. Iniciator okrogle mize lahko sodeluje na kongresu tudi s sekcijским referatom, ker se zaradi tega ne povečuje skupno število aktivnih kongresnih udeležencev.

Po obsežni razpravi in pretresu predlogov za okrogle mize so člani Predsedstva sprejeli naslednje teme:

1. Славянский мир и Европа (pobudnik: Lucjan Suchanek);
2. Место славянских языков и состояние славистики в мире (pobudnik: Karl Guttschmidt);
3. Университеты и будущее славистики (pobudnik: Ivo Pospíšil).

Ob tem je bilo opozorjeno, da je nujna koordinacija med organizatorjema zadnjih dveh okroglih miz, da ne bi prihajalo do nepotrebnega ponavljanja ali tematskega prekrivanja. Glede plenarnih referatov je bilo v skladu z dosedanjjo kongresno prakso sklenjeno, da bi referat s področja jezika pripadel gostiteljem (Makedonija), plenarna referata s področja literature in kulture pa naj bi se dodelila referentoma iz slovanske oziroma neslovanske države.

Ad 4 Rok za prijave na 14. mednarodnem slavističnem kongresu je 31. januar 2007, rok za pošiljanje povzetkov pa je 1. maj 2007.

Ad 5 V peti točki dnevnega reda je D. Risteski najprej pojasnil, da so pri določanju nacionalnih kvot upoštevali naslednje elemente: sklep z zasedanja v Opolu (2004), da naj skupno število aktivnih kongresnih udeležencev ne presega števila 500–600, izhajalo se iz števila aktivnih udeležencev na kongresu v Ljubljani, upoštevalo se je razmerje med aktivnimi udeleženci iz slovanskih in neslovanskih držav.

Ob nacionalnih kvotah je S. Marković povedal, da bodo v delegacijo Srbije in Črne gore vključeni tudi slavisti iz Republike Srbske (Bosna in Hercegovina). Zaradi splošnega zmanjšanja nacionalnih kvot je S. Garzonio predlagal, naj se natisnejo referati vseh tistih, ki ne bodo mogli sodelovati na kongresu, so pa vključeni v vsebino kongresnih gradiv nacionalnih delegacij.

Po obsežni razpravi so bile soglasno sprejete naslednje nacionalne kvote:

Iz slovanskih držav: Belorusija – 20, Bosna in Hercegovina – 5, Bolgarija – 33, Makedonija – 20, Poljska – 50, Ruska Federacija – 60, Slovaška – 20, Slovenija – 12, Srbija in Črna gora – 32, Ukrajina – 30, Hrvaška – 20, Češka – 30. (Skupaj 332 aktivnih udeležencev.)

Iz neslovanskih držav: Avstralija in Nova Zelandija – 5, Avstrija – 13, Belgija – 5, Velika Britanija – 15, Nemčija – 45, Gruzija – 2, Danska – 5, Estonija – 3, Izrael – 5, Indija – 2, Italija – 20, Japonska – 5, Kanada – 9, Kazahstan – 5, Latvija – 3, Litva – 5, Moldavija – 3, Norveška – 5, Romunija – 10, ZDA – 35, Madžarska – 15, Finska – 10, Francija – 15, Nizozemska – 10, Španija – 3, Švedska – 10, Švica – 5. (Skupaj 268 aktivnih udeležencev.)

Upoštevajoč te nacionalne kvote naj bi skupno število udeležencev znašalo okrog 600, predvidena pa so tudi rezervna mesta za države, ki (še) nimajo svojih nacionalnih komitejev.

Ad 6 Koordinator komisij pri MSK S. Gajda je poročal o dejavnosti komisij v obdobju 2003–2005; ugotovil je, da je bilo 5 komisij zelo aktivnih, 10 aktivnih, 5 manj aktivnih, 4 komisije pa so popolnoma pretrgale stik z MSK.

M. G'určinov se je S. Gajdi zahvalil za uspešno opravljeno delo, hkrati pa je izrazil skrb zaradi nedejavnosti posameznih komisij, kljub dejstvu, da so bili njihovi predsedniki na novo potrjeni v Ljubljani.

A. Nazor je opozorila, da komisije začenjajo z delom takoj, ko se poveča zanimanje za določeno problematiko; zelo pomembno pa je, da so po zaslugi prof. Gajde, ki je poskrbel za njihovo evidenco, komisije znane in da vsi zainteresirani lahko stopijo z njimi v stik.

S. Marković je sporočil, da so v preteklem letu potekala zasedanja treh komisij, katerih predsedniki prihajajo iz Srbije, a niso bile omenjene v poročilu.

V. Čermák je pojasnil, da ena izmed omenjenih komisij (tj. Slovanska biblična komisija), s katerimi naj bi bil popolnoma pretrgan stik, ni delovala zaradi bolezni predsednika prof. Anatolija A. Alekseeva, druga (tj. Komisija za starocerkvene slovarje) pa da načrtuje zasedanje v Pragi šele proti koncu leta 2006.

Sklenjeno je bilo, da so predsedniki komisij prof. S. Gajdi po funkciji dolžni pravočasno pošiljati svoja poročila, da jih bo ta lahko vključil v svoje poročilo.

Na zasedanju je bilo sklenjeno, da bo 14. mednarodni slavistični kongres potekal v času 10.–16. septembra 2008 na Ohridu in da se bo Predsedstvo ponovno srečalo na zasedanju 14.–17. septembra 2007 na Ohridu.

Ad 7 V okviru zadnje točke dnevnega reda je Milan G'určinov poročal o spremembi v Ukrajinskem nacionalnem komiteju, kjer je iz zdravstvenih razlogov odstopil predsednik V. Rusaniv'skyj, za novega predsednika pa je bil imenovan Oleksij S. Onyščenko. Ker pravila Statuta MSK določajo, da mora Predsedstvo MSK o novem članu glasovati ali na plenarnem zasedanju ali per rollam, so se prisotni odločili za drugo možnost, s tem, da to glasovanje potrdi tudi prvo naslednje plenarno zasedanje.

Predsednik G'určinov je poročal o prošnji akad. Suzane Topoliínske, da se 10. obletnica smrti akademika Božidarja Vidoeskega obeleži z razstavo njegovih znanstvenih del. Prošnji se je ugodilo tako, da se v okviru splošne razstave slavističnih publikacij, izšlih v obdobju po zadnjem kongresu postavi tudi posebna spominska razstava znanstvenih del B. Vidoeskega.

23. septembra 2006 dopoldne so člani MSK obiskali Nacionalni arheološki muzej v Čedadu, nato pa bili gostje slovenske narodne skupnosti v vasi Hlodič, kjer so jih sprejeli z dobrodošlico in s kratkim kulturnim programom tamkajšnje pevske skupine Rečan, nagovorili pa so jih tudi župan občine Grimo in ravnateljica dvojezične šole iz Špetra Slovenov Živa Gruden. Predsednik Milan G'určinov se je gostiteljem prisrčno zahvalil za gostoljubje in izrazil navdušenje nad bogato kulturno dejavnostjo, nato pa je Predsedstvo nadaljevalo s svojim delom. Zasedanje se končalo s poslovilno večerjo, na kateri se je akad. Milan G'určinov zahvalil vsem za sodelovanje in bogate razprave v odličnem delovnem vzdušju.

Zapisala: Biljana Mirčevska, tajnica

Zapisnik sprejel: akad. Milan G'určinov, predsednik MSK

Prevedla: *Alenka Šivic-Dular*